

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő:

Dr. Esemberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Karácsonyesti mozaik.

Irta: **Kanizsai Ferenó.**

Kegyes olvasó, aki amugy is félt, hogy belebárgyulsz a lapok ünneplő vezércikkeibe, karácsonyi mellékleteibe és alkalmi verseibe — félve köszöntelek; némi bátorságot csupán onnét meritek, hogy nem kezdem, hanem végzem a mondatomat ezzel a biblikus szóval: »*És.*«

»... *És* feltűnik vala az ég peremén egy csillag.«

»... *És* Gáspár, és Menyhárt és Boldizsár elindulának.«

»... *És* megérkezék karácsonynak ünnepe immár közel kétezredszer az idők végtelen homokóráján...«

»... *És* eljőve vala a paralízis az újságírásban — mondom én — *és* mi az ördögnek kezdjük evvel a kötőszóval, mikor sokkal hangulatosabbak ezek: ámbár, tehátlan, ugyde, deugy, csaknem, nemcsak, hogyha, hahogy, minthogy, miszerint, miképp.

És kedves kollégák az irodalomban, — mint híthü katolikus — én is megírom a magam karácsonyi evangéliumát. Itt van e, amint következik:

És összeálltanak Rónai Móric, Zilahi Simon és Surányi, a cukros és az Athenaeum és Légrádi és Erdős Armand és mondták: Meglássuk, bibast, ki ad vastagabb mellékletet?

És földterüle a karácsony reggelre és elmentenek az emberek a trafikokba és per öt krajcár, összevesen egy koronáért vettek öt kiló elsőrendű szépirodalmat és olvassák ezér a pizér Herceget, Rákosit, Molnárt, Szint, Révész, Kabost, Váradit, sőt Lux Terkát és Bokor Malvint és Bexheft Lilit és Tutsek Annát és még száz irókat és még utójára engemet is és így szólnak az emberek:

— *És* ime egy koronán megvettem a magyar irodalmat öt kiló papiroson és most nem kell vennem az iróktól könyveket; és minék is vennék, minék is dobnék ki minden íróért koponyánként három, usque öt koronkát, amikor valamennyit kapom egy koronáért. És azonfelül a könyvet, ha kiolvastam, nem lehet stélzasi-papírosnak használni, míg ellenben az újságpapíros, kiolvasás után többféle célra fordítható.

És ezért, magyar írók, valamig husz, usque ötven koronájával eladjátok karácsonykor a kéziratot, eladjátok egy

tál lencséért (auflág nélkül) az egész évi esetleges bevétel.

És ennélfogva a magyar íróknak nincs pénze. *És* pénze, ha nincs: semmije sincs, — mondja a költő, aki 6 forint-azaz 3 koronáért adta el versét egy ravasz kiadóhivatali főnöknek, a karácsonyi vagy az újévi számlra.

És...
Na és?!

És mit szólnak még az emberek? Az emberek ráadásul még ezt mondják:

— Ez a Mixát meghűlyült. Sajnálom az öt krajcárt.

És?
Nunois, majd nem: »és?!«

A parlament pedig újra vakációzik. Sajátságos, hogy mindamellett mégsem esett ki a világ feneke. Ugy látszik, nagyon jól elvagyunk a parlament nélkül is. Különben nyílt titok, hogy a parlamentre nem a milyen tisztelt nemzetnek, hanem a nagyságos képviselő uraknak van szükségük.

Egyébként itt lesz pár nap mulva megint az ujesztendő. A házmester nagyobbakat köszön, a viceházmester hasoncsuszik, a levélhordó pedig, aki gombra hitelezők gomba leveleit hozza pénzszutalvány helyett, olyan pofákat kezd vágni, mintha naponta pénzt hozott volna számlák és fizetési meghagyások helyett. Mi ez? Ez az újév, ez a boldog újév és a házmester, a viceházmester, a levélhordó azt hiszik, hogy újév reggelén borralavolt kapnak tőlem.

Tévedés. Szilvesztertől másodikikáig egy aránylag biztos kávéházban elmélkedem az évek mulásán és fordulásán. El fogok gondolkozni azon, hogy voltaképpen milyen szép ettől az ó-esztendőől, hogy végre-valahára elmerült a régen megérdemelt mult ugynevezett tengerébe. Ez az elmúlt esztendő egyike volt a legrosszabbaknak. Sokan mentek ki Amerikába és ami rosszabb: sokan jöttek haza Magyarországra, — de ami legrosszabb, sokan mentek tönkre.

Nincs ugyan külön vámtérület, nincs ugyan magyar jegybank, — de ha volna is, mi hasznunk volna bennök?

Mindegy. Az újév, azt hiszem péntek-

ken vagy szombaton visszavonhatatlanul bekövetkezik. — Ebből az alkalomból minden jót kívánok a »*Bajai Hirlap*« közönségének, mely a mult évben majdnem hetenkint megemésztette nekikényszeredett cikkeimet. Legyen az ujesztendő kevésbé küzdelmes, kevésbé kiábrándító és akkor mi is kevésbé cinikus hangon irunk kevésbé türhettelen dolgokról.

Az ujesztendőn elmélkedő ember teli van jószándékkal. Bár az ujesztendőről is el lehetne mondani ugyanezt. És mivel az még sohasem fordult elő, hogy ne lettünk volna valahogy: majd csak eltengünk-lengünk a bekövetkező ötvenkét héten is, hétről hétre. Ez még mindig jobb, mint sehogyan sem — napról-napra.

Jubiláló bajai tervek.

— Színházépítés. — Tüzoltóság. — Mozgalmasabb városi közigazgatás. —

A 60000 korona állami szubvencióval épült új veszprémi színház fotográfiáját láttam nemrég valamelyik képes szépirodalmi lapban. Eredeti, stílusos művészi alkotás, fiatal, tehetséges magyar architektus munkája. Sokáig elmerültem a szemléletébe és természetes eszmétársulás révén eszembe jutott a mi színházunk ügye. Eszembe jutott hosszú-hosszu évek vajudása, sok hiu tervezgetés, tétova határozat, sok késlekedő huza-vona és más minden egyéb, ami már történt és aminek eredménye semmi.

Nem csoda. A közvélemény nálunk lanya, erőtlén és nehezen jön mozgásba. Tőle nem is remélhetjük, hogy kivívja a színházhoz való jussát. Csak a sajtó teljesíti ebben az ügyben a kötelességét. Ő tartja fölszinen, kéri néha számon, agítal érte, örkődik, követel. Ilyenkor, télen színházi cikkektől hangos a helyi sajtó. Hosszú évek óta, amióta csak a színházépítés öreg, vergődő, de szívós és állandó ügye hol elmerül, hol fölbukik a helyi közügyek csendes álló vizében, érdekes egyértelműséggel, szinte programmszerűen, néhány héten át színházi cikkeik egész sorozata lát napvilágot. A színházépítést sürgeti valamennyi és pártállása szerint vagy szeliden, óvatosan, ügyeskedő kerteléssel, vagy szabadon, követelő, tartózkodás nélküli hangon reklamálja a városi tanácsnon.

Mondhatná talán valaki, hogy a felelősség érzésének súlyos terhe nélkül agítalni, lármázni,

követelőzni könnyű, hálás és népszerű feladat, de nehéz és felelősséggel teljes a megfontolt, az adott viszonyokkal számoló cselekvés.

A sajtó munkásainak harcias hangjához azonban nem a felelőtlenség könnyelműsége, nem a népszerűség hajhászása adja a bátorságot, hanem az az ösztökélő tudat, hogy igaz, jogos ötlet támogat, fontos kérdéseket képvisel és háta mögött a közvélemény hatalmas ereje és imponálóan egyértelmű megnyilatkozása sorakozik. Ez ad súlyt szavának ebben a kérdésben és előre nem zárközhatik el senki. Ha nem akarunk szembekerülni az ebben az irányban határozottan és teljesen kialakult közvéleménnyel, úgy utat kell keresni, módot kell találni, hogy a társadalommal karöltve, annak segítségével, közös erővel a megoldás révébe vessük végre a színházépítést.

A kereskedelmi kaszinó foglalkozik legújabb színházépítéssel.

Előtte van Deutch szállodás életrevaló terve, a Nemzeti-szálló Nagytermének színházá váló átépítése iránt.

Az ajánlat alkalmat szolgáltat arra, hogy a színházépítés végre a megoldás révébe érjen. Életrevaló, könnyen megvalósítható és reális terv a Deutch Mátýásé. Úgy tudjuk, hogy vagyonosabb polgártársaink körében megvan a hajlandóság az anyagi támogatásra, részlegyek jegyzésére, a hozzájárulásra. Ha van a kaszinóban — amihez nem fér kétség — komoly akarat, ha van határozott szándék, ha igazán arra törekszik, hogy városunk intelligens közönségének egy régóta nélkülözött kulturális végéig végre kielégítse, úgy fogadják ezt a tervet jóakarattal és foglalkozzék vele olyan figyelemmel, melyet ez a kérdés megérdemel és a közönség érdeke megkövetel.

Ne feledjék el, hogy olyan kulturális alkotásról van szó, mely nemcsak a jelennek szól, mely nemcsak a mai nemzedék művészi céljait szolgálja, hanem évtizedekre hat ki és a jövő generációt is figyelembe veszi.

Tegye meg a kaszinó, ami anyagi erejétől telik, támogassa kulturális munkájában a polgári adozatkedzség és rövidesen megvalósul-

hat az a vágyunk, hogy a Bárány türehtelen korszerme helyett egy modern, méltó épületben adhatunk otthont a színművészetnek.

* * *

A tűzoltóságról is hadd szóljon az ének. Komoly lesz és szomorú, bár lehetne vidám és gnyonos is. Mert a tűzoltóságról írván, nem álhajta meg az ember, hogy ne idézze a klasszikus latin író: nehéz szatírát nem írni. Bizony nehéz. Ez a szervezet egyike azon intézményeknek, mely fejlődni, tökéletesedni, végleg kialakulni nem tud. Még ma is veszedelmes hasonlít a szomszédos falvak önkéntes tűzoltóságához, mely vasvillákkal és a községi házán pókhálósodó rozsdás vízpuskával dolgozik. Pedig nem egy tűzkatasztrófa pusztított már végig városunkon minden borzalmaival és tanított meg saját keserves kárunkon arra, hogy tűzoltóságunkat javítanunk és új, modern alapra kell fektetnünk.

Egy-egy jelentékeny tüzeset, mely — mi türes-tagadás, elég sürin meglátogat — plasztikus kidomborítja azokat a súlyos hibákat, a szervezatlenség, a tökéletlenségnek azt a sok fogyatkozását és hiányát, melyek egy nagyobb tüzesetnél nagy veszelmek, végzetes szerencsétlenségek és rettenetes károk okai lehetnek. Ki nem szenvedte már végig a kínos, idegfeszítő várakozásnak hosszú és változatos áfázását, míg tűzoltóságunk a kölcsönkapott fiakkeros táltosokkal „óhalálba” vágatva, egy fecskendővel és esetleg egy „vizesajttal” és két emberrel a tűz színhelyén egy félóra múlva megjelent?

Bizony nehéz erről szatírát nem írni. De azokról a tervezetésekről, nekibuzdulásokról és készülő reformációkról is, melyek egy-egy nagyobb tüzeszerencsétlenség nyomán fakadnak, szalmalánggól lánognak és gyorsan végleg kialzanak ismét.

Kialudtak most is teljesen. Több egy esztendőnél, hogy a tűzoltótestület közgyűlést tartott, azóta csak a pénztár funkcionál a pénzügyi zavar elkerülése érdekében szorgosan, a titkári hivatal ellenben özi a titkot, miért

nem lép ki a tűzoltóság reorganizálása a tervezetés bölcsőjéből. Pedig a tűzoltó testület fiatal erőire vár a fejlesztés feladata.

Egy helyesen szervezett, megfelelő számú képzett emberből álló, precizen működő tűzoltóság nélkülözhetetlen szükséglete egy fejlődő, nagyobb város tűzbiztonságának. Ilyen pedig városunkban nincs. Nem is lesz addig, míg valami újabb, borzalmas tűzveszedelem nem viharzik végig utcáinkon, egész házszorakat, vsyont, emberéletet, sok emberi munka fáradságos gyümölcsét el nem hamvasztja.

Avagy talán akkor se! Beérik majd ismét azzal a városi házán, hogy szép terveket készítenek, új reformjavaslatot dolgoznak ki és jégre teszik őket a legközelebbi nagy tüzig.

* * *

E hó 17-én tartotta utolsó ülését ebben az esztendőben a város törvényhatósági bizottsága. Ez a dátum sokkal inkább kínálkozó, kedvező alkalom arra, hogy a közigazgatás egy évi munkásságának mérlegét fölláítsuk, semhogy elszalaszthatnók. A mérleg fölláítása ugyanis könnyű és egyszerű dolog: egyik oldalára, az eredmények rovatóba, csak nagyon kevés jut. Ezel hamar végezhetünk. Inkább hát majd a másikkal kezdjük: a meg-nem valósított vágyak, a vesztett remények, a hiu ábrándok és a meztelen, rideg valóságok hosszú és változatos sorozatával.

Megnyitjuk a sort a legkegyetlenebbel: a pótdóval. Ennek már a természetrajzához tartozik, hogy emelkedik, hogy mindig emelkedik. Nálunk is ezt teszi, sőt már eljutott ahhoz a jelentékeny magassághoz, mely hangos, kiáltó szóval megállást parancsol. De a leggyásosabb tulajdonsága ennek a pótdóknak mégsem a nagysága, hanem, hogy ellenértékben alig van látszatja, hogy alkotásokban, hasznos intézményekben csak kis hányadában térül meg.

Soroljunk föl tényeket? Tessék! Itt következnek sorjában: iskoláink, minden kulturális haladás forrása, — ez az egyetlen vívmány ebben az esztendőben — most már lesznek kellő számban, modern felszereléssel, megfe-

TÁRCA.

A medika.

— A Bajai Hirlap eredeti tárcája. —

Írta: Havas Emil dr.

Öt óra volt; az őszi nap már lebukott felhőházába és vörvörös szegélyllyel vont azt körül. Álmos, hangulatlan szürkeség kezdett terjengetni, a levegő nyulóssá, nehézzé lett, ahogy magába itta a föld porát. Gomolygó ködpára szintelenítette el az utcát, az emberek úgy ödöngtek ide s oda, mintha aludni indulnának vagy alvászóló jönnének, Harsányi letette az újságot. A kávéházban már sötétedett és a főpincér éppen akkor gyújtotta meg az első lámpát. Az újságban valami szenvedő, émelgyős tárca volt, Harsányi a felében abbahagyta és boszankodott, hogy addig is elolvasta. Erről aztán a bosszúsága átragadt mindenre. Unatkozott, a szemét kifárasztotta és most úgy bámult bele a könyv ívegtáblába, mintha az volna az oka annak, hogy most ősz van, fáradt, hamuszürke, komoly ősz.

Az ablak előtt — kívül — nagy cipőző, hosszú, esetlen mozdulatu, csunya lányok mentek el. A könyveiket úgy tartották a kezükben, mintha összenézték volna. Olyinkak szinte beleolvadt tenyerébe a vastag, tudományos írásk halmaz, hogy az ember nem tudhatta, hol végződik a könyv és hol kezdődik a lány. Nehéz, száraz, komolyan mozgó automaták voltak, az orvoskar precieus hall-

gatónői. Némán, rideg észrenemvevással, jártak az utcán és ha véletlenül a szemük férfira esett, gyors, jéged magabeszállással ejtették le szempillájukat, ahogy hiba essék a komolyság és öntudatosság szentségén.

A csoportokban menőkől különváltak, egészen hátul jött még három lány. Kettő közülök csunyább valamennyinél, kik elől mentek; a harmadik tüde, eleven szépség, olyan tömört, selymes hajjal, bársnyosan hamvas, szőke pihéjú arccal, hogy méltán lehetett azok közé sorozni, kiket a józilest, szakértő férfiak a „szőke csoda” névvel tisztelnek meg.

Harsányi, amint meglátta az ablakon át, automatikus mozdulattal a zsebébe nyult és fizetett. Vette a kalapját és ki akart menni a lány után, gondolva, hogy mi sem lesz jobb a jelenlegi hangulatában, mintha kissé elbeszélget a medikával. De hirtelen egyt ástított, arról eszébe jutott, hogy milyen unalmas minden, hogy az egész világot szürkévé teszi az ősz és lagymatag, erőltetett szórakozás lesz beszélni egy nővel, aki csak az imént bele-nézett egy ember tüdejébe vagy kivette egynek a veséjét. Letült újra az asztalhoz és felvette az újságot. Elolvasta a tárca második felét, kiolvasta a közigazdasági rovatot és az apróhírdetéseket. Miután pedig csak hat óra volt és az eső is permetezni kezdett, meggondolta a dolgot és elment — két rossz közül a kisebbet választva — a medikához.

Az közepes örömmel fogadta. Máskor ez fél sem tűnt Harsányinak. Most azonban még

mindig bosszus volt, haragudott a tárcáira és őzre, a világra, az emberekre és önmagára és természetesen hajlandóságát követve, eleget tett a hangulatának. Ahogy leült a lánnyal szembe, kesernyés, édes hangon mondta neki:

— Kissé barátságosabban is fogadhatott volna! Maga mindig azt hiszi, hogy az egyénisége rovására megy, ha kissé enged az érzelmi tartózkodásából. Ki nem állhatom magukat azért a modorért. Valamennyiök olyan, mintha gépek lennének, akikben két szerkezet van. A fejé meg a szívé. A gondolatrugókat mindig felhuzva tartják; az folyton működik. Az érzés-kerekeiket egy évbén egyszer indítják meg, akkor is kis lendülettel és úgy, hogy a regulátor folyton szabályozza a járásukat, nehogy gyorsabban forduljanak.

— Mindenesetre józan dolognak tartom az ilyesmit; — válaszolta csöndes, monoton hangon a medika — jobb ha a gondolkodás szerkezete rendszeren és állandóan működik, mintha az érzések gépezete felemésztené az energiát és képtelenné tenne a gondolkodásra.

— Mégsem kerülhetik el — bármilyen nagyra vannak is vele — hogy ez az energia olykor ne kisebbedjék!

— Ez lehet; de a szerkezet azért mindig működik.

— Csak olykor berreg! Máskor meg az érzések gépezete is megindul, — a szív megszólal, a könnyek omlanak — és a gondolkodás kerekei beroszadósodnak az oda jutott víztől.

— Maga rossz hangulatban van és civakodni

lelő területi beosztással és jobb tanítási eredménnyel. Az államosítás, — úgy reméljük — meghozza mindezeket.

De folytassuk! Színházunk, melyben méltó otthonra talál a színművészet, még mindig nincs Sőt komoly szándékok, jóakaratu ügyeztetet sem találunk. Ennyit pedig csak elvárhatna a város közönsége, népkertünk, sétaterünk sincs, a főter rendőzése még mindig késik, rendészetünk, a rendőrlégénység kis számánál fogva sok kívánnivalót hagy hátra, kivilágításunk gyarló, utcáink tisztasága nem megfelelő, szocialis, humanitariu intézményeink száma a legminimálisabb.

És mégis 79 százalékos pótdónk van, mely azonban a valóságban majdnem megüti a százat is.

Ha ezzel szemben, a mérleg másik oldalát, az eredményt, a nyereséget vizsgáljuk, nagyon keveset találunk. Főtartalmát a sablon közgazgatás menetének biztosítása adja, alkotásokat, eszmét, invenciót, előretörést, a fejlődés biztató körvonalait, tájékoztató programot hiába keresünk.

Az egyetlen jelentősebb mozzanat, mely ebből a sivárságból kiemelkedik, melyen kutató gondolkodásunk megpihenhet, az iskolák közösítése és az államosítás áldásai.

Ez a mérlege az elmult esztendőnek, szegényes akciók szegényes eredménye.

TELEFON.

A Lukács-kabinet.

A deszignált miniszterelnök a helyzetről.

Uj kormány Kossuth Ferenc bevonásával.

Lukács László, a deszignált miniszterelnök ma számos vezető politikust fogadott a lakásán és velük beszélgetést

folytatva a helyzetről, előttük a következő nagysúly nyilatkozatokat tette:

— Az ország helyzete — főleg pénzügyi tekintetben — a lehető legrosszabb és szanalása érdekében most már a legsürgősebben mindent meg kell tenni. Tárgyalásokat még egyik párttal sem indított ujabbán, de szándéka az összes pártokat egyesíteni közös munkálkodásra. *Elvi áldozatot azonban senkitől nem kíván.*

Az uj kormány kinevezését december 28-ára szándékozik kieszközölni a királynál, ugy, hogy a kinevezés már a december 29-iki hivatalos lapban megjelenhetnék.

Az uj kormányalakításról egyébként a mai nap folyamán mind határozottabb formában beszélték, hogy az Kossuth Ferenc bevonásával fog megtörténni.

A főispánok egy részét kicserelik és helyükbe Justl-pártiakat fognak kinevezni.

HIREK.

20.000 korona — két millióból.

Pénz állott a héten a házhoz, a város házához és vele karácsony utáni karácsonyi ajándékkul egy sereg városi tisztviselő portájára. A belügyminiszter szétosztotta a városok közt a fősegítőkre szánt első két milliót és mert Baja két millióhoz viszonyítva 20.000 korona arányában teljesít állami funkciót, hát ennyit kapott a két millióból.

Ez a 20.000 korona Baján, hol a miniszter utalványozása nagyrezben rendezett tisztviselői fizetéseket talált, tulnyomóan lakpénz címen jut a hivatalnokoknak, bár van nálunk is egy-két tisztviselő — rendőrkapitány, tanácsnok — akiket magasabb fizetési osztályba sorozott

most a miniszter s így fizeteskiegészítés is jár nekik.

A város már fölvetta a 20.000 koronát és most készül a fölosztási terv.

Ha a tisztviselők igényeinek kielégítése után marad a pénzből, ugy rendőrségi vagy kulturális célokra szánja majd azt a januári közgyűlés. Ha marad . . . Mert ugy tudjuk, a 20.000 korona aig lesz elég minden jogos igény kielégítésére.

A városoknak állami segélylyel fedezendő szükségleteit egyébként *nyolc millió korona* évi végleges összegben állapították meg. Ezt a nyolc millió koronát 1916-ban veszik fel első ízben teljes összegében az állami költségvetésbe és attól az évtől kezdve ez lesz az évi állami segély összege mindaddig, míg a törvényhozás másként nem határoz. Átmenetileg pedig az állami segély ügyét a következő alapon rendezik:

Az 1909. és az 1910. évben két-két millió korona államsegély vétetik fel a költségvetésbe, az 1911. évtől kezdve pedig az államsegély évenként egy-egy millió koronával emelkedik olyképpen, hogy az 1916. évben a segély már elért a teljes összeget, vagyis nyolc millió koronát.

— A január másodikiki teazsur. *As ier. nögyelet* január 2-iki teazsurjának keretében változatos hangversenyt illesztett a sikerért nemesen buzgólkodó vezetőség. Helyi műkedvelőink legjobbjai állanak ezuttal az uri közönség elé, szavalattal, énekekkel, hegedűvel és zongorával. *Schön* Ida zongoraszámmal, *Erdős* Ilonka szavalattal, *Fried* Olga és *Margit* énekekkel és zongorakisérettel, *Kun* Ármin és *Melles* Béla zeneszámmal szerepelnek. A teazsurra, melynek jövedelme szegénysorsu öregek és árva fősegítését szolgálja, élelne érdeklődéssel készül a humánus érdekl. közönség.

— **Decker Gyula dr. — Szabadka főispánja?** Azokra a hírekre, amelyek a válság megoldásáról, a Lukács — Justh kabinet kinevezéséről szólnak, ujból kombinációk indultak meg, hogy ki lesz a szabadkai főispán? Állítólag jól értesült, de ellenőrizhetlen forrás szerint a főispáni szék legkomolyabb jelöltje Decker Gyula dr., a szabadkai kir. törvényszék elnöke, akit a Kossuth-párt részéről Barabás Béla, a hatvanhetesek részéről pedig Vojnits István báró protesszálak. A kombináció föl-tétlenül szenzációs, bár cseppet sem lehetetlen.

akar velem. Kijelentem: nem fog sikerülni. Én nyugodt maradok.

— Persze, hisz nem is volna méltó, ha kijönne a sodrából. Hogyisne! Levetkezni a komoly, stoikus higgadságot, a merev filozófikus nyugalmat, amitől megdermed az ember és időszinkráziát kap. Istenem, maguk valamennyien azt hiszik, hogy a világ szeme rajtuk van és hogy a föld rögtön kifordulna a sarkából, ha nem támogatná a filozófiájuk. Pedig tudhatnák, hogy a világ megvolt pár ezer esztendőig anélkül, hogy a »tudós nők« eszmélkedtek volna a sors felett; s még inkább tudhatnák, hogy a filozófiájuk annál kevesebbet ér, mert legtöbbször — állfófia.

— Maga kevéssé becül bennünket és engem egyáltalán nem ismer.

— Meg lehet győződve, hogy ismerem.

Olyan jó az emberismerete, vagy olyan egyszerű egyéniséget tart, hogy nem igényel nagy emberismeretet a megismerésem?

Mindkettőt eltalálta. Többé-kevésbé jól ismerem az életet és az embereket. . .

— Nem ismerheti. Harminc éves korában ezt senki sem állíthatja magáról.

— Az emberismerethez nem évek kellene. Az emberismeret empirizmus nem az évek tapasztalata, hanem a megfigyelés, gondolkodás és tanulás. Vannak hetven éves emberek, akik nagy ismerik az életet és a benne élőköt, mások jóval fiatalabb korban dicselkedhetnek ezzel. Azok nézik, de nem látják meg a világot és alakjait.

— De két figyelő és meglátó egyén közül

bizonyára az idősebb nagyobb emberismerettel bír, mint a fiatalabb.

— Itt van ni: ez a maguk bölcsesége. Ez a nő szőfizmus, amely érvek híján elcitr-csavar mindent és kiforgatja a dolgokat lényegükből.

— Jól van. Ez kissé goromba, de megnevetett vele, hát megbocsájtok érte. De most már mondja, milyennek ismer?

— Mindenek előtt kijelentem, alig tudnám magát megrajzolni. A maguk egyéniségében az jellegzetes, hogy nincs egyéniségük. Szóval az szembe ötlő, ami jelentéktelen. Maguk árnyalakok, akiknek silhouettjét a valóság vonalai határozzák.

— Nekünk van egyéniségünk, de nem mutatjuk meg.

— Igen; ezt mondom én is. Maguk önmaguknak az árnyéka. Vagy helyesebben: a maguk egyéniségét egy kisérő a valóságos, természetes élettani és lelki megnyilvánulások és revelációk, mint az árnyékok.

— Hogy érti ezt?

— Az egész életük a hazugság és ámitás bázisán épült. Az öncsalás köveivel van kirakva és a pózolás, az alpáthoz és szinelés cifra frizeivel és stukkóivól ékesítve. A férfiak évezredek fejlődésébe egyszerre akarnak belé-helyezkedni. Vannak — néha — amennyire eszesek, mint a férfiak, de sohasem oly okosak. Hiszen, hogy azok lehessenek, nem lett volna szabad évezredekben rabságban szenvedniök. A szellemük kisebb-nagyobb megerőltetéssel befogadja mindazt, amit a férfi szelleme

századokon át termelt és most befogad. De — ezt hiába tagadnák — a lelkük fejlettsége tulneg a szellemük rovására. És mert ezt nem tudják eltagadni, hát félrelibentik a szellem és lélek utalkodó egyensúlyát és a lelküket elrejtik a szellemük mögé.

Minden érzelmi dolgot megölnek a gondolataikkal. Azért nem mosolyognak soha egészségesen, hogy a nevetésről ne is szólnak, azért farizeuskodnak, rejtik el legszebb indulateikat, nem tudnak helyesen gondolkodni és nem akarnak helyesen érezni. Hogy ugy mondjam, lelki hermafroditák lesznek.

A medika, aki eddig feszült figyelemmel hallgatta a szemben ülő fejtegetéseit, rövid gondolkodás után felállt, a férfi elé lépett és ráfűggeszte józan, okos szemeit, ezt kérdezte:

— Mondja, Harsányi, mit szólna maga ahhoz, ha én most komolyan azt mondanám, hogy szeretem magát?

Harsányi türelmetlen idegességgel felugrott és odavonta a magáéba a leány kezét.

— Rabszolgá módjára térdre hullanék maga előtt és úgy imádnám.

A leány kivonta kezét és hangosan felkacagott:

— No lássa, jó barátom. Igaza van: mi nők, különösen »tudós nők« — ahogy maga mondta — olyanok vagyunk, melyeknek leirt bennünket. Szellemileg, lelkileg tökéletlenek. De maguk, férfiak, még ilyenek ni. Minden tökéletességük ellenére, egész szellemüket, lelküket alárendelik nekünk. És ezért — beszélhet bármit is — mindig maguk felett állunk!

Az új főispán jelöltnek, Decker elnöknek ma bizalmas baráti kö. ben már többen gratuláltak a kinevezéséhez, de ő kitért a választás elől. A Jush-kabinet kinevezése esetére politikai körökben a legkomolyabban Mukics Simon országgyűlési képviselőt emlegetik főispánságra.

— **Szinelődadás a zárdában.** A Misszonyunkról nevezett iskolánéknak bajai intézet december hó 26., 27. és 28. an az iskolafelügyelő kiközvése költségeinek megszerzésére szinelődadást rendez, melyre a női ifjúság barátait és pártfogóit tisztelettel meghívja. Kezdeté d. u. fél 3 órakor. Helyiárak személyenként: Az első sorokban 1 korona 60 fillér; az utolsó négy sorban 1 korona. Számozott jegyek a zárdában előre válthatók. I. Vig karácsonyi Színmű 2 felvonásban. II. Örökké ifjú, örökké szép. Színmű 3 felvonásban.

— **A holnap esti dominobál koncertprogramja.** Szines, hangulatos bálj éjre készül a bajai uri közönség. A jótékony leánygyűsület dominobálja és az ennek keretében beillesztett humoros irodalmi est lesz kétségkívül a szezon legsikerültebb mulatsága. A rendezőség az est programjáról ezt az értesítést adta ki: A bajai jótékonycélú Leánygyűsület december 26. an, karácsony másnapján humoros irodalmi esttel egybekötött álarcos dominó bált rendez, melynek részletes programja a következő: 1. Elbeszélés. Irta és felolvassa *András Ernő*. 2. Brahms: Feldinsamkeit, Schubert: Wohin, Rubinstein: Der Azra, Szendy A.: Czinka Panna Dalok Éneki *Róna Deza* a m. kir. operaház ösztöndíjas tagja. Zongorán kíséri *Dr. Krausz Gyula*. 3. Felolvasás a felolvasásról. Szerzője *Fenyves Ferenc*. 4. Liszt: Faust valze. Zongorán előadja *Dr. Krausz Gyula*. 5. Humor-mozaikok. Összeállítja *Dr. Havas Emil*. — A műsor fél 10-kor kezdődik.

— **Művészeti képtárlat.** *Tornyai* képiállítását az elmúlt vasárnapon nyitotta meg *Hegedűs Aladár* dr. polgármester, számos műbarát és szépszámu közönség előtt. A közönség egész héten át látogatta a művészeti tárlatot és nem sajnálta pénzét a mester kitűnő alkotásait. Sok kép kelt el és marad *Baján Tornyai* tárlatából, bizonyosságául annak, hogy *Baján* fejlődőben van a képzőművészetek iránti érdeke.

— **Csendőrvallatás Bajaszentistvánon.** Május hó 13. an *Greska Sándor* jómódú baja. szentistváni földműves 18 éves fia egy szőő-furóval feltörte özvegy *Veréb János* szénak bezárt ajtaját és többféle apróságot ellopott a lakásából. Azután *Kis Ferenc* lakásába is behatolt, ahonnan szintén elvitt magával kisebb-értékű dolgokat. A csendőrség nyomozást indított, amelynek során *Greska Sándort* letartóztatták. *Greska Sándor* tagadta, hogy ő követte Deza-ot a lopást. A csendőrköz azonban — állítólag — addig vallatták, amíg éjjel 11 órakor beismerő vallomást nem tett. A szabadkai királyi törvényszék büntető bírósága *Marián Miklós* elnöklésével most tárgyalta *Greska ügyét*. A bizonyítási eljárás során a vádlott azzal védekezett, hogy azért ismerte be tettét, mert a csendőrköz megverték. A tanuk vallomása terhelőek voltak. A bíróság *Greska Sándort* *Havas Emil* dr. védőbeszéde után felmentette. Az ügyész felebezzet.

— **Szilveszter-estély a Kaszinóban.** A Kaszinó december hó 31-én, pénteken, tombolajátékkal és táncal egybekötött Szilveszter-estélyt rendez. Az estély este 8 órakor kezdődik. Belépti díj személyenként 1 korona, családjegye 2 korona. Mindenki a belépésnél egy ingyen tombolajegyvet kap.

— **Főlosztották a 2000 koronát.** A szóban levő 2000 korona a *Haverda* gyilkossággal kapcsolatos. A meggyilkolt *Haverdáné* nővére, *Dengliné* 2000 koronát tett le a szabadkai tanácsnál a gyilkosok kézrekerítőinek. A városi tanács most intézkedett a 2000 korona felosztásáról. *Pertich Ernő* rendőrkapitány 1400 koronát kapott és ebből az összegből 400 koronát saját belátása szerint szét kell osztania azok között, akik a rendőri nyomozásnak segítettek, a többi 600 koronát *Govorkovics Aladár* rendőrbiztos kapta.

— **Kereskedő ifjak bálja.** A Kereskedő Ifjak Egylete január 29-én rendezi szokásos mulatságát, melyet megelőzőleg hangverseny keretében *Kedri Sándor* Imre dr. kiváló zongoraművésze és egy fővárosi hangverseny-énekész lépnek fel.

— **Szilveszter-estély a Nemzeti Szállóban.** *Deutsch Máttyás*, a Nemzeti Szálló agilis vendéglőse az idén is Szilveszterkor nagy tombola-estélyt rendez, melyre változatosmódképp — hogy elsőrendű, kitűnő zenéje is legyen — szerződtette *ifj. Jónás Lacit*, Tolnavármegyének leghíresebb és legjobb cigányát. *Ifj. Jónás Laci* híres cigányprimás, kitűnő szólóista, zenekara 14 tagból áll és különösen főtűnik nála a tárogatók, régi kuruc nótáival. — Ha tehát valaki családjával a Szilveszter-estét kedélyesen és jól akarja eltölteni, jól akar és nem drágán megvacsorázni, az az idén is a Nemzeti Szálló barátságos helyiségét keresi fel, ahol mindent megkap, ami hozzájárul ahhoz, hogy az ember az új évet — talán egy jobb esztendő — vigadva köszöntson.

— **Jódos-fürdő Újvidéken.** Újvidék város hatszáz ezer korona befektetéssel a maga nemében a vidéken páraatlanul álló díszes és modern fürdőt építtetett, melynek különösebb fontosságát az a körülmény kölcsond, hogy *Hankó Vilmos* dr. kémiai tanár, mint *Grittner Albert*, a máv. laboratóriumának fővegyésze és *Dr. Wartha Vince* műgyemeti tanár drágán jódtartalmunak találták. A város most, legutóbbi városi közgyűlésének határozatából kifolyólag, a belügyminiszteriumnál a gyógyfürdői jellegét kérelmezte. A fürdő január elsején nyílik meg és télen-nyáron nyitva lesz.

— **Mindenkit érdekel,** hogy felső ruháit, függönyeit, vagy háztartásában szükséges holmiját hol tisztíttassa, vagy festesse. Legelőszérőbb azokat *Berketz István* utóda (cégtulajdonos: *Kovács Endre*) kelmefestő- és vegytisztítógyárába küldeni Budapestre (IX., *Kimizsytca 14.*), ahol azok szakszerű kezelésben részesülnek, a legnagyobb pontossággal és legújanyosabb árak mellett.

Magyarország ezen legrégebbi és legnagyobb forgalmu kelme-, selyemfestő- és vegytisztítógyára a legmodernebb technikai eszközökkel van felszerelve; munkái bármely világörök készítményeivel kiállják a versenyt és a legkényesebb igényeket is kielégítik. Árjegyzékét kívánatra ingyen küld. Vidéki megbízóink csomagolástért díjat nem számít, postadobozait csak saját árban számítják.

— **A Divat Szalon.** első és legszebb asszony-újságunkat ajánljuk olvasóink figyelmére. Minden családú a legteljesebb megnyugvással viheti be otthonába, mert e díszes kiállítású, tartalmas és érdekes füzetekben minden kéthétben igazi jóbarát előtt nyitja ki a kapuját. *A Divat Szalon* oktatója, segítője és muattatója minden asszonynak, minden lánynak és a takarékoskossá, a szorgalom, az otthon szeretete, megbecsülése, a gyermekgondozás megkönnyítése és a legnemesebb szellemi szórakozás az, amivel olvasóit el-árasztja. Közleményei fölött nem kisebb íróknak, mint *Szabóné Nagylli Fanka* örökdi és munkatársainak díszes névsorában ott vannak *mindazok*, kik e lappal egyidejűleg — huszonkét esztendő alatt — lettek az olvasóközönség kedvencei. A divat, melyet magyarár, józan, komoly, a magyar gazdasági viszonyokhoz illő, és ami szellemi fejlettségünkhöz van mérve minden olyan cikke, melynek célja az, hogy a leánynevelést befejezve, kész, tudatos, derék háziasszonyokat állítson az otthon élére. Ezeknek száma az otthon varrott ruha, az otthon készített műtárgy dicsőségét, ellátván olvasóit

az ingyen-szabású, munka-rajok minden fajtájával és az ingyen-mellékletképpen megjelenő *gyermekújságok*, melynek az a célja, hogy fiatal anyák nemcsak a gyermekek ruházatát könnyen megtanulhassák, hanem hogy gyermekeikkel foglalkozzanak is. *A Divat Szalon* dus és értékes közleményeit gyönyörű képek tarkítják s rendszeren két művészi kivittél ezines divatkép képezi a fűzet csinos és tartós borítékát. — *A Divat Szalon* kiadhatóvala: Budapest, V., *Eszkút 5. sz.* — mindenkinek szivesen küld mutató számot, az előfizetési árak feltüntetésével együtt, melynek csekélyisége szinte szembeesőző a lap pazar és tartalmas kiállítása mellett. Egész évre 12 korona, fél-évre 6 korona és negyedévre 3 korona.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bernschütz Józsa karácsonya.

— **A héten itélték 3 évi fegyházra.** — A bajaiak réme, útlelet és lakásoknak éveken át fosztogatója a leghírhedtebb bajai ember — szomorú karácsonyt ér az idén a pécsi törvényszéki fogházban. Törvényt ültek végre fölőtte a viharos multért, mely egyenesen a fegyházba vezet.

A héten itélték el *Bernschütz Józsefet*. Bűnkronikájáról és a főtárgyalásról a következőket jelenti pécsi tudósítónk: Csinos kis mult és még csinosabb jövő integat arra a két bajai legényre, akik *Tabak Lajos* pécsi pénzügyigazgatósági titkár lakásának kifosztása miatt ültek a héten a vádoltak padján.

Bernschütz József 25 éves és *Kukity János* 29 éves bajai legények a nyáron egy kis betörő kórutra indultak.

Első utjuk *Mohácsra* vezetett, ahol azonban semmi sem kínálkozott a számukra, tehát tovább álltak. *Kisközszegre* mentek, ahol augusztus 11-én betörték a templomba, kifosztották a perselyt és ellopták az ott dolgozó két kőfaragó segéd ruhaneműit. Majd egy csónakot kerítettek és ezen utaztak le *Apatinba*, ahol a zsákmányt eladták egy zombori embernek. A kisközszegi tartózkodás ideje alatt e lopáson kívül azonban még más is profitörtöztek. *Bernschütz* megismerkedett az ott nyaraló *Tabak Lajos* pénzügyi titkár cselédjével. A ravasz tolvaj ugy udvarlás közben észrevétlenül minden szükséges tudnivalóról kivallatta a leányt. Így megtudta, hogy *Tabakék* a *Kaposvári-utca 15. sz.* házában laknak, a lakás felügyelet nélkül van bezárva, kik a szomsédek stb. Természetes, hogy ezek után, amint *Apatinban* eladták a *Kisközszegen* lopott holmikat, első utjuk *Pécs* volt. Már augusztus 12-én este itt volt a két jó cimbor a még ugyanazon éjjel be is törték *Tabakék* lakásába, ahonnan vagy 300 korona értékű ékszert és ruhaneműt loptak el.

A lopott tárgyakat felpakolva, a város külső utcáin somfordáltak a téglaházak felé, ahol azonban véletlenül lovas rendőrökkel találkoztak. A rendőrök előtt gyanasuk tűnt fel a két batyus alak, igazolásra szollították fel őket s mint hogy nem tudták magukat kellőképpen igazolni bekisérték őket. Így derült ki a lopás, szerencsére még idejében, hogy hogy az ellopott tárgyak mind megkerülték és *Tabak Lajosnak* egy fillér kára sem lett. A megmozgatásnál *Bernschütznél* egy ügy hamisított cselédkönyvet is találtak *Rényenauer Mihály* mézzárossegéd nevére kiállítva.

A két jómadarat a rendőrség átícsérte az ügyész fogházába, ahol még aligha volt annyi baj és vesződség foglyokkal, mint a két bajai legénnyel.

Hogy a büntetés elől szabadulni próbálnak, mindkettő szimulálni kezdte a gyengeelműséget. Először Bernschütz kísérelte meg ezt a módszert. Nem beszélt, hűlyének tette magát. Egy ízben pld. a törvényszék folyósóján úgy elvágta magát, mint aki hirtelen elájul és elvesztí eszméletét. Később megmondolta magát, hogy ez a módszer aligha lehet eredményes és többé már nem szimulált. De ekkor meg Kukity folytatta.

November hó 19-re volt először kitzítve ebben az ügyben a főtárgyalás, amelynek során Kukity még csak meg se mukkant. Stiport, heveny butaságot tetetett olyan eredményesen, hogy a tárgyalást emiatt elnapolták és Kukity orvosi megfigyelés alá vették. 25 napig tartott az orvosi megfigyelés és ennek letelte után ugy Sipócz István dr., mint Jellasic István dr. törvényszéki orvosok egybehangosan azt a véleményt adták, hogy Kukity közönséges szimulans, teljesen épelmű és beszámítható.

Ezek után került az ügy újra a pécsi kir. törvényszék büntető tanácsa elé. A bíróság főtárgyalásra így alakult meg: elnök Finkey Pál, szavazó bírák: Koszár János és Bök Béla, jegyzőkönyvvezetők Kiss Ernő dr. és Vass József. A vádhatóságot Vásárhelyi István dr. kir. ügyész képviselte, elsőrendű vádlott védelmét Deutsch Antal dr., másodrendű vádlott védelmét pedig Büchler Dávid dr. ügyvédek látták el.

Az ügyész Bernschütztöz közbiztonság elleni kihágására és három rendbeli lopás büntetével, Kukityot pedig három rendbeli lopás büntetével vádolta meg. A bíróság is ebben mondta ki a bűnösséget és Bernschütz Józsefet 3 évi fegyházra, Kukity Jánost pedig 3 évi és 6 havi fegyházra ítélte.

Az ítélet ellen a vádlottak és védők felebezték.

a. Segédszerkesztő: Spitzer Zoltán.

31256. sz. 238/1909. kig. közgy.

Hirdetmény.

Baja város hordójelző h. alának felállítására folytán a városi szervezési szabályrendeletnek a mértékhatélességi hivatalra vonatkozó része módosításra, továbbá a városi hordójelző hivatalról szabályrendelet alkotása tárgyában közérdeklő határozatot hozott.

Mely határozat és az unjonan alkotott szabályrendeletok mely figyelmeztetés mellett hirdettetnek meg, hogy ellenük az 1886. évi XXI. t. c. 8. §-a értelmében e város polgármestere utján a m. kir. Belügyminiszter urhoz a meghirdetéstől számítandó 30 nap alatt felebbezés nyújtható be.

Baja város törvényhatósági bizottságának 1909. évi december hó 17-ik napján tartott rendes közgyűléséből.

Dr. Hegedüs Aladár
kir. tanácsos, polgármester.

31318/1909. kig. szám.

Hirdetmény.

Mindazon háztulajdonosok, kik bérbeadott házaikról a mai napig (december 15-ig) házbérvallomási ívet be nem adtak 1% pótlékot fognak fizetni.

Felhivatnak újból ezen háztulajdonosok, hogy vallomási ívet nyolc nap alatt, legkésőbb december 23-ig elítlenül adjanak, mert ellenesben házájuk után újabb 4% pótlék lesz hivatalból kiszabva.

Baja, 1909. december 15.

Dr. Hegedüs Aladár
kir. tanácsos, polgármester.

1000/1909. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. II. 531/3. számú végzése következtében Dr. Lemberger Armin bajai ügyvéd által képviselt Bajai Közösönös Segélyző Egylet javára 700 korona s jár. erejéig 1909. évi szeptember hó 30-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján felfoglalt és 1515 kor. 40 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: butor, vendégloki felszerelés, 1 varró gép, 1 főbért puská, 1 kerékpár, férfi ruha-nemő, hordók, bor és pálinka nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 1142/4 számú végzése folytán 700 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 29-ik napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 102 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, **Baján, Erzsébet királyné-utca 24-ik szám alatt végrehajtás szennvedett lakásán leendő megtartására 1910. évi január hó 13-ik napjának délutáni 3-ik órája határidőül** kitzítetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becésáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1909. évi december hó 20 napján.

Jóranaszky László,
kir. bir. végrehajtó.

31483/1909. kig. szám.

Hirdetmény

a III. osztályu kereseti adó alá tartozó jövedelmek bevállása tárgyában.

A III-ad osztályu kereseti adó az 1908., 1909., és 1910. évekre való érvénynyel lévén kivette, mindazok az adózók, kik e címen eddig megadóztatva nem voltak, vagy kik az adóköteles terület, keresetet, vagy hasonhajtó foglalkozást az 1909. év folyamán által megkezdtek, tartoznak az 1910. évi január hó 20-áig illeték, vállalatuk vagy egyéb hasonhajtó foglalkozásuk után az adóévet megelőző három évi, vagy ha az üzlet, vállalat vagy foglalkozás annyi év óta még fenn nem állana, az annak megkezdésétől számítandó, illetőleg fenállása idejére eső kereseti vagy üzleti tiszta nyereseményt bevállani.

Évi tiszta nyereseményket vetetik az illetékből vagy foglalkozásból eredő összes jövedelemnek az a része, mely az üzlet, vagy foglalkozás folytatásához szükséges kiadások levonása után fennmarad; az illetéltulajdonosnak s általában az adó fizetésre kötelezettnek oly kiadásai azonban, melyek nem az üzlettel vagy foglalkozással járnak, hanem akár magának, akár pedig családjának és hozzátartozóinak fenntartására szolgálják, a jövedelemből, kereseményből le nem vonhatók.

Aki több vállalatból, kereset- illetve jövedelemforrásból huz jövedelmet, köteles minden egyes vállalatról, üzletről vagy keresetről külön vallomást adni.

Azok az adókötelesek, kik segédekkel dolgoznak, tartoznak a vallomáshoz segédnemesekük jegyzékét csatolni, mely jegyzékben a segédek nevei, az üzletbe vagy foglalkozásba belépésük ideje, havi vagy évi fizetésük pontosan kiteendők.

Az az adózó, aki az adókötelezettek és adótergyak összeírása után lép a III. osztályu kereseti adókötelesek sorába, adóköteles üzletének megnyitása napjától számított két hó alatt köteles vallomást tenni.

A III. osztályu kereseti adó alá eső jövedelemnek bevállására, valamint az üzletben

alkalmazott segédek bejegyzésére szolgáló úrlapok az adózóknak a községi előjárók (városi adóhivatalok) által ingyen szolgáltatnak ki.

A bevalló az úrlap egyes rovatait kitöltieni s annak bizonyításául, hogy az adatokat saját tudomásához képest pontosan és lelkiismeretesen közölte, eskü helyett polgári becsület-szava zálogául nevé, valamint a bevallás napját és helyét aláírni köteles.

E vallomás fentebb kitzított határidő alatt a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) nyújtandó ke.

Mindazok az adózók, kik üzletüket, vállalatukat, keresetüket, vagy jövedelemforrasukat az államkincstár megrövidítésére irányított szándékból az adókötelezettek és adótergyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótanul mondják be, vagy eltitkolták, az adótergyak egészen vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt, az 1883. évi XLIV. t. c. 100. §-a értelmében büntetettek.

Kelt Baja, 1909. évi december hóban.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Dr. Moder, tanácsnok.

1024/1909. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. III. 206/3 számú végzése következtében Dr. Törzs József ügyvéd által képviselt Kramer Antal és társa oég javára 220 korona s jár. erejéig 1909. évi április hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felfoglalt és 816 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutor és 112. kötet szépirodalmi könyv nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 412/7. számú végzése folytán hátralék 88 kor. 26 fillér tőkekövetelés és eddig összesen 7 kor. 45 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, **Csátalján, végrehajtás szennvedett lakásán leendő megtartására 1909. évi december hó 28-ik napjának délelőtti 10-ik órája határidőül** kitzítetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében, készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becésáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1909. évi december hó 7.

Jóranaszky László,
kir. bir. végrehajtó.

30885/1909. kig. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minister Ur folyó évi november 30-án kelt 128552/24 számú körrendelete folytán közzétetik a következő.

Pályázati hirdetmény.

Budapest székesőváros községe által boldog emlékeztető József Főherceg ur ó. és. és kir. Fensége honvéd őparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából, s annak emlékére a m. kir. honvédség árúi részére, az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül jelenleg a József fővárvaházban 2 hely, az Erzsébet leányvárvaházban pedig egy hely kerülhet betöltés alá, amely helyekre ezenel pályázat hirdettetik.

Mindkét árvaházban való felvétel kelleikeikéig igazolandó:

a) az, hogy a felvétetni kért gyermek tény-

